

Изх. №1/22.03.2021 г.

НА ВНИМАНИЕТО НА:
Г-Н АТАНАС ТЕМЕЛКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ
„ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ”

Относно: Актуализирана Стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019 – 2025 г.

Уважаеми г-н Темелков,

Обръщаме се към Вас от името на сдружение „Форум Гражданско Участие“ (ФГУ). Мрежата ФГУ е обединение на над 100 граждански организации от цялата страна, работещи за подобряване на взаимодействието между граждани, организации и институции на местно и на национално ниво. С настоящото писмо предлагаме становище от името на нашите членове по повод публикуваната в портала за обществени консултации „Актуализирана Стратегия за развитие на електронното управление в Република България 2019 – 2025 г.“

Така предложеният документ разглежда електронното управление преимуществено през въпроса за предоставяне на електронни услуги, но не и през призмата на гражданското участие. Това е особено видно от дефиницията за модела на взаимодействие „Администрация – гражданин“ в електронна среда, където отношенията между администрация и граждани се разбират единствено като между доставчик на електронни административни услуги и съответно - потребители на ЕАУ.

Имайки предвид, че електронното управление е един от механизмите за осъществяване и на доброто управление, считаме, че Стратегията следва да съдържа мерки и в посока демократично управление и подобряване на качеството на гражданското участие. Следвайки това разбиране, даваме своите коментари и препоръки в следните няколко подточки:

- **Гражданско участие в дигитална среда.** Публичните органи и администрации следва да предоставят по електронен път не само услуги, но и възможности за участие на гражданите в процесите на вземане на решение на национално и местно ниво. Пример за това са различни платформи за обществени консултации онлайн, мобилни приложения за взаимодействие с институциите в смисъла на гражданското участие и т.н. Включване в Стратегията на темата за внедряването на модерни инструменти и онлайн платформи на местно и национално ниво ще обогати и разшири качеството и участието в обществените консултации, чието провеждане е задължително съгласно националното законодателство. Това от своя страна ще подобри обхвата и ефективността на електронното управление. В този смисъл приветстваме това, че с документа се насърчава използването на софтуер с отворен код (OSS) в публичния сектор, като бихме добавили ползите от прилагането на подобни технологии и в контекста на развиването на съвременен инструментариум за гражданско участие онлайн;

- **Регламентиране на онлайн участието.** Създаването на подходяща регулаторна рамка, която „да осигурява прозрачност, предсказуемост, сигурност“, както е посочено в раздел III. Принципи на е-управление, с цел повишаване доверието в дигиталното взаимодействие с публичния сектор, би следвало да урежда и гражданското участие в електронна среда, като легитимира и насърчава провеждането на онлайн обществени консултации посредством различни дигитални инструменти, и гарантира предоставянето на обратна връзка от страна на институциите;
- **Включване на заинтересовани страни и Съвет за електронно управление (СЕУ).** В точка 5.3. Партньорство и координация със заинтересованите страни е оказано, че двете основни групи заинтересовани страни са гражданите и представителите на бизнес и координацията по въпросите на е-управлението със заинтересованите страни се реализира чрез функциониращите съвети в областта на е-управление, посочени в т. 5.1. В т. 5.1. е поставен силен акцент върху представителите на администрацията, споменат Бизнес съвет към СЕУ, в който влизат представители само на ИКТ сектора, и не е посочено кои са механизмите за включване на другата заинтересована страна - гражданите и техните организации. По този начин принципът на партньорство и координация със заинтересованите страни остава нереализиран, защото едната заинтересована страна изобщо не е включена, а другата е само частично представена. Като резултат координацията и контролът върху изпълнението на Стратегията за развитие на е-управление в Република България остават изцяло в Държавна агенция „Електронно управление“ и липсва всякакъв коректив и съгласуваност със заинтересованите страни. Основната препоръка на „Форум Гражданско Участие“ е работата на Съвета да бъде подпомагана и от граждани и граждански организации, отделно от представените в Бизнес съвета сдружения и асоциации в ИКТ сектора. Поддържането на актуална публична информация¹ за текущия състав и дейност на СЕУ и на Бизнес съвета е допълнителна препоръка, насочена към повече прозрачност и отчетност на същите.

Имайки предвид гореизложените аргументи, предлагаме конкретно следните допълнения в основния текст на документа:

- В т. 1.4. **Модели на взаимодействие между участниците в е-управлението** (с. 24) в първата подточка „Администрация – Гражданин“ (А-Г) текстът да се промени на *„модел на взаимодействие в електронна среда на отношенията между администрация (в ролята на доставчик на електронни административни услуги) и гражданин (в ролята на потребител на електронни административни услуги) при предоставянето на ЕАУ, от една страна, и като участници в процеса по разработване и консултиране на политики на национално и местно ниво, от друга.“*
- В точка III. **Принципи на е-управление** (с. 32) да се добави подточка със следния текст: *„Гражданско участие в дигитална среда: публичните органи и администрации следва да предоставят по електронен път възможности за участие на гражданите в процесите на вземане на решение на национално и местно ниво чрез внедряване на платформи за обществени консултации онлайн, мобилни приложения и други подходящи за целта дигитални*

¹ http://saveti.government.bg/web/cc_701/1

инструменти за взаимодействие с институциите в смисъла на гражданското участие.“

- В точка **IV. Визия на електронното управление в Република България** (с. 35) към изброените подточки за обхвата на Визията да се добави следната нова: *„Изграждане на технологична и правна среда за внедряване на онлайн инструменти за гражданско участие.“*
- В точка **5.1. Координация и контрол от страна на Държавна агенция „Електронно управление“** (с. 59) Бизнес съвет към СЕУ да бъде преименуван на Обществен съвет към СЕУ. Описанието да се промени съответно на: *“В него участват с равни квоти представители на организации на бизнеса и на гражданските организации. Общественият съвет към СЕУ подпомага реализацията на политиката за е-управление, като дава становища, изразява позиции, прави препоръки.“*

Изразяваме надежда, че препоръките ни ще бъдат взети под внимание и оставаме на разположение за допълнителна комуникация по електронна поща на адрес office@fgu.bg.

С уважение,

Ива Таралежкова

Председател на УС на

Сдружение „Форум Гражданско Участие“